

בס"ד. ש"פ ויקהל-פקודי, פרשת החודש, מבה"ח ניסן, ה'תש"כ
(הנחה בלתי מוגה)

אלה פקודי המשכן משכן העדות אשר פקד על פי משה! וידועים הדיוקים בזה², מ"ש משכן משכן ב' פעמים, ובמשכן הב' נאמר משכן העדות, ועוד כמה דיוקים שהקשה באלשיך³, וקצתם הובאו גם בלקו"ת⁴. ונקודת הענין, דממ"ש משכן משכן ב' פעמים, מוכח, שיש שני מדריגות במשכן, ומדריגה הב' דמשכן היא בחינת עדות. והנה, כללות הענין דאלה פקודי גו' קאי על מ"ש לעיל מיני' (בפרשה הקודמת⁵) ויקהל משה את כל עדת בני ישראל, שזוהי ההכנה לעבודת המשכן, וגמר הענין מ"ש כאן אלה פקודי גו'. וכיון שבענין אלה פקודי המשכן יש ב' בחינות משכן, הרי מובן, שגם בענין ההכנה דויקהל משה גו' ישנם ב' בחינות שהם בהתאם לב' הבחינות שבמשכן. והענין בזה, דהנה כתיב⁶ ששם עלו שבטים שבטי י"ה עדות לישראל, שתחילה נאמר שבטים סתם ואח"כ נאמר שבטי י"ה, שהם ב' בחינות בשבטים, ובכחי' שבטים הב' נאמר עדות לישראל, שהם בכי' עדות. וכמו"כ הוא בענין המשכן, שיש ב' בחינות משכן, משכן סתם ומשכן העדות.

(ב) וביאור הענין, דהנה, שבט⁷ הוא מלשון המשכה⁸, כמו כוכבא דשביט⁹, שאור הכוכב נמשך והולך לחוץ, וכמו ענף האילן הנמשך מן האילן לחוץ. וב' פרטים בזה, הא', שהוא נמשך לחוץ, והב', שגם כאשר נמשך לחוץ הרי הוא מגוף האילן ודבוק בו. וכמו"כ הוא בענין השבטים, שהם המשכה מהאבות, שהאבות (אין קורין אבות אלא לשלשה¹⁰) הם בחינת מרכבה דאצילות, והשבטים הם ההמשכה מבחי' מרכבה דאצילות לכי"ע עד למטה בעוה"ז (בדוגמת המשכת הכוכב,

7) בהבא לקמן — ראה ד"ה ויקהל
תרנ"ה (סה"מ תרנ"ה ע' קלז ואילך). תרל"ד
(סה"מ תרל"ד ע' קמד ואילך). וראה גם ד"ה
זה באוה"ת ויקהל ע' ב'פ.ו.
8) ברכות נח, ב.
9) ראה גם תו"א ויחי קג, ב. סה"מ
תרפ"ט ע' 179. וש"נ.
10) ברכות טז, ב.

1) פרשתנו (פקודי) לו, כא.
2) לקו"ת ר"פ פקודי (ג, א). תורת חיים
שם (תרמו, ב. תרנה, ב) — בהוצאה החדשה
ח"ב תמב, ג. תנב, א).
3) עה"פ.
4) שם.
5) ריש פרשתנו (ויקהל).
6) תהלים קכב, ד.

כוכבא דשביט, שנמשך לחוץ), ומ"מ, גם בירידתם לבי"ע יש להם שייכות למקורם בבחי' המרכבה דאצילות. והנה, ירידת השבטים לבי"ע היא ירידה גדולה, שהרי אצילות הוא עולם האחדות, דאיהו וחיוהי חד איהו וגרמוהי חד¹¹, משא"כ בבריאה הוא התחלת הישות, ומשם יפרד¹², ובפרט הירידה בעוה"ז הגשמי, שהיא ירידה גדולה שבאי"ע. אמנם, תכלית הירידה היא בשביל העלי', כמאמר ירידה צורך עלי', והיינו, שכל ענין השבטים שהו"ע הירידה הוא בשביל העלי'. וזהו מ"ש ששם עלו שבטים, היינו, שכל ענין השבטים שהו"ע הירידה, הוא בשביל העלי', עלו שבטים. וענין זה נרמז גם בחלומו של יוסף, והנה אנחנו מאלמים אלומים גו'¹³, שהעבודה דמאלמים אלומים היא אסיפת השבלים שהם דברים נפרדים, דקאי על בי"ע עלמא דפרודא¹⁴, שזהו גם מ"ש בתוך השדה¹³, שהמקום שבו נמצאים אינו בעיר, בחי' כתפארת אדם לשבת בית¹⁵, אלא בשדה דהיינו בבי"ע, והעבודה היא לקבצם יחד ולפעול בהם ענין האחדות, שהו"ע העלי' מבי"ע לאצילות.

והענין בזה, דהנה, כללות ירידת הנשמה למטה הוא בשביל בירור ואסיפת הניצוצות, שנעשה ע"י האכילה וכל דברים הגשמיים שעוסק בהם בשביל בירור הניצוצות, והיינו, שענין האכילה צריך להיות לא בשביל הלחם הגשמי, וכמ"ש¹⁶ בנפשו יביא לחמו, היינו שנותן את נפשו עבור הלחם כפשוטו, אלא בשביל ענין הבריורים ואסיפת הניצוצות. וכמאמר הבעש"ט¹⁷ מיוסד על כתבי האריז"ל¹⁸ עה"פ¹⁹ כי לא על הלחם לבדו יחי' האדם כי על כל מוצא פי הוי' יחי' האדם, שענין האכילה צריך להיות לא בשביל הלחם עצמו, כי אם בשביל המוצא פי הוי' שבו. ובאופן כזה צ"ל גם העסק בכל הדברים הגשמיים, שהכוונה בזה תהי' בכדי לברר הניצוצות שבהם ולהעלותם למעלה. ובשביל זה הי' כל ענין ירידת הנשמה לבי"ע עד לעוה"ז הגשמי, בכדי שגם במקום הפירוד תפעול הנשמה ענין האחדות.

15) ישע"י מד, יג.	11) תקו"ז בהקדמה (ג, ב).
16) פיוט "כי כשמך" בתפלת מוסף (דהש"ן) לר"ה ויוהכ"פ (ע"פ איכה ה, ט).	12) בראשית ב, י. ראה תו"א וישב שבערה 13. ובכ"מ.
17) כתר שם טוב סימן קצד. וראה לקו"ת צו יג, סע"ב ואילך. סה"מ תרצ"ו ע' 207. ובכ"מ.	13) וישב לו, ז. וראה ד"ה והנה אנחנו מאלמים בתו"א וישב כז, ג ואילך. סה"מ תרפ"ט ע' 188.
18) לקוטי תורה להאריז"ל עקב ח, ג.	14) ראה זהר ח"א כב, א. ח"ג (רע"מ)
19) עקב שם.	ב, רכה.

ג) **וזהו** גם מ"ש²⁰ אז יקהל שלמה את זקני ישראל ואת כל ראשי המטות גו' כל איש ישראל, דענין ההקהלה הוא שהעלה אותם לבחינת האחדות. אמנם, כל זה הו"ע הבריור ראשון שבדרך מלמטה למעלה, שהוא הבריור והעלי' מבי"ע לאצילות, שלהיותו בירור ראשון שמלמטלמ"ע הרי העבודה היא במקום הפירוד עדיין, שאין בו אפילו בחי' ביטול היש, ולכן סדר העבודה הוא באופן של התחלקות, שהקהיל תחלה את זקני ישראל, ואח"כ את כל ראשי המטות, ואח"כ את כל ישראל. אך לאחרי הבריור הראשון והעלי' מבי"ע לאצילות, אזי נעשה בירור שני, שהו"ע העלי' בבחי' שלמעלה מאצילות, בחי' סתימא דכל סתימין, שעז"נ ישת חושך סתרוי²¹, שבחי' זו היא למעלה מהתחלקות. וזהו ענין שבטים הב' שנאמר בהם עדות לישראל, דענין העדות אינו על דבר הגלוי, וגם לא על מילתא דעבידא לאגלויי²², כי אם על דבר הנעלם דוקא²³, והו"ע העלי' בבחי' סתימא דכל סתימין, ישת חושך סתרו.

והענין הוא, דהנה ידוע שבכללות ההשתלשלות יש ג' בחינות²⁴, עקודים נקודים ברודים²⁵, ברודים הם הע"ס כפי שבאים בהתחלקות, ובכללות הו"ע הע"ס דאצילות שהם בהתחלקות, דהגם שאצילות הוא עולם האחדות, הרי מ"מ יש בו ע"ס, עשר ולא תשע עשר ולא אחד עשר²⁶. וגם כפי שהספירות הם בעולם הנקודים, שהו"ע הנקודה דחכמה או הכתר של כל ספירה, הרי גם שם הם בבחינת התחלקות, שהם עשר נקודות, או עשר כתרים. אך זהו רק בבחינת נקודים וברודים, אבל בעקודים, הרי הם עקודים כולם בכלי אחד, שהם למעלה מהתחלקות. וזהו מ"ש²⁷ לפני אחד מה אתה סופר, דכל ענין המספר הוא בבחינת אח"ד דוקא, שהם הע"ס, שזהו פירוש תיבת אחד, א"ח הם הט' ספירות דז"א, והד' קאי על ספירת המלכות, והו"ע הע"ס כפי שהם בהמשכה באצילות (וגם בנקודים), ששם הם בבחינת עשר ובגדר מספר, אבל לפני אחד מה אתה סופר, שלמעלה מאורות וכלים דאצילות אינו בגדר מספר והתחלקות כלל, והו"ע עולם העקודים ולמעלה יותר.

ח"ב ע' תתסד ואילך. אוה"ת במדבר ס"ע קפח ואילך.

25) ראה עץ חיים שער ו (שער העקודים) פ"א. שער ז (שער מטי ולא מטי) פ"א. ועוד. תו"א נח י, ג ואילך. ובכ"מ.

26) ספר יצירה פ"א מ"ד.

27) שם מ"ז.

20) מלכיס"א ח, א"ב. דברי הימים"ב ה, ב"ג.

21) תהלים יח, יב. וראה לקו"ת פרשתנו (פקודי) ג, ד.

22) ראה ר"ה כב, ב. וש"נ.

23) לקו"ת פרשתנו (פקודי) ד, סע"א.

24) ראה מאמרי אדמו"ר האמצעי במדבר

ועז"נ ויקהל משה גו', שהו"ע בירור שני, עליית וקיבוץ הניצוצות בבחינת העקודים שלמעלה מהתחלקות, ולכן נאמר ויקהל משה את כל עדת בני ישראל, כולם בשוה בלי התחלקות כלל, דלא כמו ההקלה דשלמה שהיתה בזה התחלקות של זקני ישראל ראשי המטות, והיינו לפי שההקלה דשלמה הו"ע הבירור הראשון והעלי' מבי"ע לאצילות, והרי באצילות יש ההתחלקות דע"ס כנ"ל, אמנם ההקלה דמשה הו"ע הבירור שני, והעלי' בבחי' שלמעלה מאצילות, שלמעלה מגדר התחלקות. והטעם שהי' בכחו של משה לפעול העלי' לבחי' שלמעלה מאצילות, הוא, לפי שבמשה כתיב²⁸ מן המים משיתיהו, כידוע שנשמת משה היתה משמיטה ראשונה²⁹, בחי' שלמעלה מהשתלשלות, ולכן בכחו לפעול ההקלה והעלי' בבחי' עקודים, ולמעלה יותר, בבחי' ישת חושך סתרו. וזהו ג"כ מ"ש³⁰ ומשה נגש אל הערפל אשר שם האלקים, דערפל הוא בחי' חושך שלמעלה מאור וגילוי, והיינו בחי' ישת חושך סתרו, ומ"ש אשר שם האלקים היינו שלגבי בחינה זו הנה הוי' כאלקים יחשבי³¹. וזהו שענין ויקהל משה הי' הכנה לא רק לבחינת משכן סתם אלא גם לבחי' משכן העדות, לפי שהקלת משה היתה העלי' דבירור שני, ולכן הי' זה הכנה גם לבחי' משכן העדות, שהעדות הוא על דבר הנעלם, שהו"ע המשכת בחי' סתימא דכל סתימין כנ"ל.

ד) **והנה** כל האמור לעיל, הן הענין דעלו שבטים והן הענין דשבטי י"ה עדות לישראל, שהם ב' ההקלות דשלמה דמשה, הרי זה ענין של עלי' מלמטה למעלה, אלא שבענין העלי' גופא יש שתי בחי', דכגוונא דאינון מתייחדין לעילא אוף הכי איהי אתייחדת לתתא³², והו"ע בירור ראשון ובירור שני שמלמטה למעלה. וע"י ב' עליות אלו מלמטה למעלה נעשית אח"כ ההמשכה מלמעלה למטה בב' בחי' אלו, שזהו מ"ש אלה פקודי המשכן, משכן סתם, משכן העדות. וזהו שגבי משכן העדות דוקא נאמר אשר פוקד על פי משה³³, והיינו כמשנת"ל שההכנה להמשכה זו היתה מצד העלי' שע"י משה דוקא, וכמו"כ היתה ההמשכה דמשכן העדות בכחו של משה דוקא.

שובה סה, ריש ע"ד.

28) שמות ב, י.

32) זהר ח"ב קלה, סע"א.

29) תו"א שמות נא, ד. נב, ב.

33) ראה גם לקו"ת פרשתנו (פקודי) ד, ד

30) יתרו כ, כא.

31) ראה תו"א ויצא כא, ד. לקו"ת שבת ואילך.

ה) **וזהו** ג"כ מ"ש לאח"ז עבודת הלויים גו', דלכאורה אינו מובן, הרי להקמת המשכן לא הוצרכה עבודת הלויים, שעבודתם היתה רק אח"כ בהמשכן עצמו, וכן גם במשא המשכן כשהלכו ממסע למסע, אבל הקמת המשכן לא היתה ע"י עבודת הלויים. אך הענין הוא³⁴, לפי שתכלית ענין המשכן הוא המשכת האחדות גם במקום הפירוד כנ"ל, והיינו שגם בכי"ע, עלמא דפרודא, יהי' לא רק המשכת בחי' האצילות אלא גם המשכת בחי' עקודים, ולמעלה יותר, שכל זה נעשה ע"י עבודת הברורים כנ"ל. וזהו"ע עבודת הלויים, שהוא מלשון לויתן זה יצרת לשחק בו³⁵, דהנה, משחרב בית המקדש הרי אסור למלאות פיו שחוק³⁶, ורק לעתיד ימלא שחוק פינו³⁷, אמנם ע"י עבודת הלויים שהו"ע ההתחברות וביטול היש לאין, נעשה מזה המשכת הצחוק והתענוג שלמעלה, עד לבחינת ימלא שחוק פינו, שהו"ע הגילוי דלעתיד.

וזהו כללות ענין המשכן, שעליו נאמר³⁸ ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם, והיינו שע"י העבודה דמשכן ומקדש, שהו"ע אסיפת ובירור הניצוצות, בירור ראשון ובירור שני (כנ"ל), אזי נעשית ההמשכה דושכנתי בתוכם, שהוא המשכת בחינת התענוג, והגילוי דלעתיד.

34) ראה לקו"ת פרשתנו (פקודי) ה, ד. 36) ברכות לא, א.
 35) ראה גם לקו"ת נשא כד, סע"ב ואילך. 37) תהלים קכו, ב. ברכות שם.
 38) תהלים קד, כו. 38) תרומה כה, ח.